

Zamiast słowa wstępnego ***Instead of foreword***

Z „Podręcznika turystyki górskiej” Belsasara Hacqueta z 1796 r.
(wg J. Zborowskiego, Wierchy, 19, 1949)

Górski podróżnik „powinien być (...) dobrze zbudowany, nie ułomny, a najkorzystniejsza wysokość jego ciała to 5 do 5½ stóp, tj. około 150 do 165 cm. Bo człowiek wysokiego wzrostu nie nadaje się do wspinaczek. Rzadko kiedy ma on silne mięśnie, a zatem posiada mniej siły. Z powodu większej budowy ciała musi dźwigać więcej własnego ciężaru, a im wyższe ciało, tym łatwiej może stracić równowagę. Tracenie zaś równowagi powoduje częste upadki, czyli naraża na niebezpieczeństwa. Wreszcie im dłuższe są kości, tym łatwiej je złamać.

Wzrok musi posiadać turysta dobry i daleko widzący; człowiek krótkowzroczny naraża się na wypadki a nawet na złamanie karku. Płuca muszą być zdrowe, nogi silne i wytrzymałe (...). Turysta powinien się odznaczać brakiem lęku przed przepaściami. Zawrót głowy – to wynik lęku. Można się pozbyć zawrotów głowy przez odpowiednie ćwiczenia przed rozpoczęciem górskich podróży. Zaprawa polega na wchodzeniu na wysokie wieże, na rusztowania, na dachy itp. (...).

Hacquet, któremu oczywiście nawet na myśl nie przychodzi, iż kobieta mogłaby również uprawiać górką turystykę zdecydowanie wyklucza żonatyh z alpinizmu. Jego zdaniem żonaty mężczyzna, o ile kocha swoją żonę, – a tak powinno być w małżeństwie, – traci przy rozstaniu wiele ze swojej odwagi (...). Żonaty woli mniej ryzykować, bo jako ojciec nieletniego potomstwa niechętnie naraża się na niebezpieczeństwo.

Turysta-przyrodnik musi się więc wyrzec węzłów miłości, (...) musi zerwać z wszystkim, co nie należy do koniecznych życiowych potrzeb, a więc z tytoniem, winem, gorącymi napojami, wygodnym łóżkiem itp. (...). Hacquet przestrzega przed solonym mięsem i masłem, bo codzienne ich spożycie wywołuje pragnienie, nieznosną plagę w górach (...).

Poleca skórzaną czapkę z miękkim skórzanym podszyciem, którą można opuszczać jako hełm w przód i w tył (...) to najlepsze nakrycie głowy, lekkie, giętkie i wygodne do noszenia w kieszeni. Włosy należy krótko ostrzyć lub ująć w krótki hercap. Celem zmniejszenia potów w gorące dni trzeba około głowy zawiązać białą chustkę, tak, aby jej dwa końce spadały na kark i poruszane wiatrem chłodziły.